

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы

Мәмәшири авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАРЫ

21 декабрь 2021 ел

№ 20

«ТР Кукмара муниципаль районы Мәмәшири авыл жирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү Программасын раслау турында»

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшири авыл жирлеге территорииясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшири авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшири авыл жирлеге территорииясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү Программасын расларга (Программа күшүп бирелә).
2. Әлеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшири авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://kukmor.tatarstan.ru> адресы буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Кукмара муниципаль районы
Мәмәшири авыл жирлеге Башкарма

комитеты житәкчесе

И.Г.Эхмәтҗанов

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге башкарма комитетының 2021 елның 21 декабрендәге 20 номерлы карары белән

Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы паспорты

Программаның исеме	«Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы»
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Кукмара муниципаль районының Мәмәшир авыл жирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү исәбенә икътисади күтәрелеш һәм халыкны эш белән тәэмин итү проблемаларын хәл итү
Программаның бурычлары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2. Барлық дәрәжәдәге бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру; 4. Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджеты бәясеннән дә ким булмаган күләмдә тәэмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Жәмғият коммуникацияләре системасын үстерү; 7. Халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә районның балансланган икътисади сәясәтен исәпкә алып, кече бизнес өлкәсенә эш белән мәшгуль булмаган халыкны жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль кешеләрне социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен арттыру.

Программаны финанслау күләмө	Чараларны тормышка ашыру өчен Мәмәшир авыл жирлеге бюджеты хисабына финанслау күләме каралмаган. Мәмәшир авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары
------------------------------	--

Программа бүлекләре

1. Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү
4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә кәтелгән бәя
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Мәмәшир авыл жирлеге буенча 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

1. Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнен базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятыненән эшлекле тормышының ин динамик һәм сығылмалы формасы.

Хужалык итүнен базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәгә факторлар билгели:

- үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык җәмгыятыненән тотрыкландыручы төп сәяси кече булган урта сыйныф өлешен арттыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгыятынә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

- халыкның төп массасының ижтимагый психологиясенең һәм тормыш ориентирларының үзгәреүе;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең сығылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуның белән бәйле рәвештә Кукмара районы Мәмәшир авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Әлеге Программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидар өөштүрүнүң гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнде.

Кече эшмәкәрлек 2021 елның 01 декабренә торышы буенча түбәндәгә күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлекләре	2020 ел хисап	2021 ел хисап
1	Мәмәшир авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәмлек	7	7

2	Шулардан:			
	Авыл хужалыгы	берэмлек	2	2
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	берэмлек	3	3
3	Шәхси эшмәкәрләр сыйфатында теркәлгән физик затлар саны	кеше	7	7
	кече предприятиеләр	берэмлек	7	7
	юридик зат белеме булмаган физик затлар	берэмлек		
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы совместительләрдән башка) хезмәткәрләрнең исемлек буенча уртача саны	кеше	20	20
	шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	кеше	8	8
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	10	10

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Күкмара муниципаль районның Мәмәшир авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек өлкәсендә элеккегечә хәл итмелгән проблемалар бар.

Жирлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәnlеге үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыенлыгы, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булмавы фонында үз финанс чараларың җитмәве;
- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълүматы аз булу, административ киртәләр һәм эшмәкәрлек эшчәnlеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;
- квалификацияле эшче белгечлекләргә кытлык булу.

Эшмәкәрлек эшчәnlеге субъектлары тарафыннан каарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының социаль җаваплылыгы югары булмау (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәnlеген алып бара торган икътисад тармакларының диспропорциясе (сәүдәнен шактый үсеше фонында житештерүнен житәрлек дәрәжәдә үсмәве).

Мәмәшир авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба да үстерү һәм булган каршылыklарны урыннарда мәгълүмати, белем би्रү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм курсәту юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элемтәләрне һәм кооперацияне җайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм курсәту юлы белән генә җинеп чыгу мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

2. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Чараларны тормышка ашыру өчен Мәмәшир авыл жирлегене бюджетында финанслау чыганаклары каралмаган.

Финаслау күләмнәре – Мәмәшир авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә көтелгән бәз

Программа Кукмара муниципаль районның Мәмәшир авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруға юнәлдерелгән чаralар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабильлекнең ин мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыкли эшчәнлеген барлықка китерүне стимуллаштыра торган уңай икътисадый мөхит формалаштыру;
  - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисадый яктан нығыту;
  - эш белән тәэмин итүнен өстәмә мөмкинлекләре барлықка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;
  - товар базарын конкурентлықка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэмин итү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылығы арту.

5 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенен өстенлекле төрләре

Жирлек халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуға юнәлдерелгән тотрыкли икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенен өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалығы продукциясе житештерү;
- халықка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

6. Программаның төп чаralары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.
3. Мәмәшир авыл жирлеге эшмәкәренен уңай имиджын һәм җәмәгатьчелектә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай фикер формалаштыру;
4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.
5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек башлангычын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлық мөнәсәбәтләре урнаштыруға ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау	Мәмәшир авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контролдә тоту	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге Башкарма комитеты

ЧАРАЛАРЫ

8. Mewmynn a sbli anuplre teapputioineadh 2021 - 2025 eitriphra eisidhneadh nean y tra summeapeleue veteypa Thorparamaeabhlair ton

